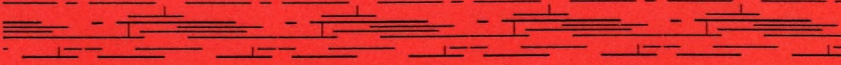
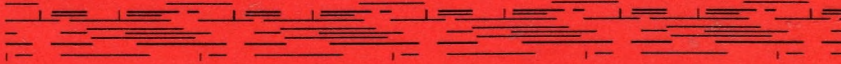

Ю. Є. Демідова

Т. С. Павленко

**ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ
РОЗСЛІДУВАННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ СИТУАЦІЙ
НА ВИРОБНИЦТВІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ТА ОСВІТИ**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Харківський політехнічний інститут»

Ю. Є. Демідова, Т. С. Павленко

**ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ
РОЗСЛІДУВАННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ СИТУАЦІЙ
НА ВИРОБНИЦТВІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ТА ОСВІТИ**

**Навчальний посібник
для студентів вищих навчальних закладів**

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 1 від 04.06.2014 р.

Харків
Підручник НТУ «ХПІ»
2015

УДК 378.124(07)

ББК 74.5 Я7

Д30

Рецензенти:

В. О. Панасенко, д-р техн. наук, проф., начальник науково-технічного відділу
Державної установи «Державний науково-дослідний і проектний інститут
основної хімії» (ДУ «НІОХІМ»);

Ю. Д. Бойчук, д-р. пед. наук, проф., завідувач кафедри здоров'я людини
та корекційної освіти Харківського національного педагогічного університету.

Демідова Ю. Є.

Д30 Організаційні аспекти розслідування небезпечних ситуацій на ви-
робництві в системі управління та освіти : навч. посіб. / Ю. Є. Демідова,
Т. С. Павленко. - Х. : Вид-во «Підручник НТУ «ХП»», 2015. - 244 с.

ISBN 978-617-687-054-8

Висвітлено основні положення теоретичного матеріалу та практичного досві-
ду у вирішенні конкретних завдань з охорони праці в освітній та управлінській
галузях діяльності.

Призначено для студентів технічних ВНЗ денної і заочної форм навчання,
а також для фахівців.

Лл. 10. Табл. 70. Бібліогр. 62 назв.

УДК 378.124(07)

ББК 74.5Я7

© Демідова Ю. Є., Павленко Т. С., 2015

ISBN 978-617-687-054-8

© Вид-во «Підручник НТУ «ХП»», 2015

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1	
Категорійно-понятійний апарат модуля «розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій»	5
1.1. Нормативно-правова основа проведення дослідження причин небезпечних ситуацій на виробництві	5
1.2. Термінологія і категорії понять документації щодо регламентації процедур дослідження причин небезпечних ситуацій на виробництві	10
Контрольні запитання	16
Самостійна робота студента.....	16
Розділ 2	
Причинно-наслідковий зв'язок між елементами схеми реалізації небезпечних ситуацій на виробництві.....	19
2.1. Складові схеми реалізації небезпечних ситуацій на виробництві	19
2.2. Класифікація шкідливих і небезпечних виробничих факторів	24
2.3. Класифікація причин реалізації небезпечних ситуацій на виробництві.....	28
Контрольні запитання	33
Розділ 3	
Категорії нещасних випадків, професійних захворювань, аварій	34
3.1. Ознаки та класифікація нещасного випадку або професійного захворювання, пов'язаних із виробництвом.....	34
3.2. Види професійних захворювань залежно від типу господарської діяльності, пошкодження організму людини.....	38
3.3. Типи аварій на виробництві	43
Контрольні запитання	45
Самостійна робота студентів	45
Розділ 4	
Методи аналізу травматизму, професійних захворювань, аварій на виробництві	48
4.1. Завдання та мета аналізу травматизму, професійних захворювань, аварій	48

4.2. Характеристика статистичного, топографічного, монографічного та економічного методів аналізу небезпечних виробничих ситуацій	51
4.3. Побудова дерева подій - комплексний метод аналізу небезпечних виробничих ситуацій.....	56
Контрольні запитання.....	62
Самостійна робота студентів	62

Розділ 5

Організаційно-функціональна структура управління

охороною праці	65
5.1. Система охорони праці як об'єкт управління	65
5.2. Структурно-функціональна схема управління охороною праці	68
5.3. Функції, завдання, права й обов'язки працівників структурних підрозділів	73
Контрольні запитання	77

Розділ 6

Превентивні заходи попередження небезпечних

виробничих ситуацій	78
6.1. Професійна підготовка з питань охорони праці на виробництві.....	78
6.2. Організація нагляду та контролю за станом охорони праці на підприємстві	84
6.3. Складові процедури технічного огляду виробничого обладнання, технологічних процесів, будівель, засобів захисту.....	90
Контрольні запитання.....	96
Самостійна робота.....	96

Розділ 7

Диференціація робочих місць - ефективний метод створення безпечних умов праці на виробництві

98	
7.1. Класифікація робочих місць на підприємствах виробничих галузей	98
7.2. Вимоги охорони праці до організації та оснащення робочих місць підприємства.....	102
7.3. Призначення етапів обслуговування робочих місць підприємства.....	106
Контрольні запитання.....	110
Самостійна робота студента.....	111

Розділ 8

Політика у галузі розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань, аварій на виробництві	114
8.1. Регламентація політики у галузі розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань, аварій міжнародними угодами, задекларованими документами МОП.....	114
8.2. Організація системи попередження виробничої небезпеки на рівні підприємств	120
8.3. Підвищення ефективності соціального партнерства у системі профілактики виробничого травматизму	125
Контрольні запитання	130

Розділ 9

Статистика нещасних випадків, професійних захворювань, аварій	131
9.1. Збирання та оприлюднення статистичних даних щодо нещасних випадків, професійних захворювань, аварійних ситуацій на виробництві, та нещасних випадків по дорозі на роботу і з роботи.....	131
9.2. Загальні пропозиції МОТ щодо порядку надання інформації про виробничий травматизм	135
9.3. Статистика нещасних випадків, професійних захворювань на підприємстві.....	139
Контрольні запитання	143
Самостійна робота студентів	143

Розділ 10

Законодавчі та адміністративні заходи з затвердження правил докладу, повідомлення про нещасні випадки, професійні захворювання, аварії на виробництві	147
10.1. Функції державних установ відносно процедур повідомлення про небезпечні виробничі ситуації.....	147
10.2. Типи інформаційного повідомлення про небезпечні виробничі ситуації на підприємстві	150
10.3. Характеристика даних повідомлення про небезпечні виробничі ситуації.....	152
Контрольні запитання	156
Самостійна робота студентів	157

Розділ 11

Розслідування нещасних випадків на виробництві	160
11.1. Обов'язки роботодавця щодо організації та проведення розслідування нещасних випадків на підприємстві	160
11.2. Функціональні обов'язки комісії з розслідування нещасних випадків на підприємстві	162
11.3. Зміст, строки оформлення, адресати документів щодо проведення розслідування нещасних випадків на підприємстві	165
Контрольні запитання	168
Самостійна робота студента.....	168

Розділ 12

Порядок проведення розслідування професійних захворювань на виробництві	173
12.1. Порядок встановлення зв'язку випадків професійного захворювання з умовами праці на підприємстві.....	173
12.2. Функціональні обов'язки комісії з розслідування випадку професійного захворювання на підприємстві.....	176
12.3. Зміст, строки оформлення, адресати документів з розслідування професійного захворювання на підприємстві.....	181
Контрольні запитання	182
Самостійна робота студента.....	183

Розділ 13

Порядок проведення розслідування аварій на виробництві	186
13.1. Формування комісії з розслідування аварій: її якісний та кількісний склад, строки роботи, функціональні обов'язки: з'ясування обставин, причин, свідків, винуватців аварій.....	186
13.2. Форма документів, що оформлюються під час проведення розслідування: їх зміст, кількість, строки оформлення, затвердження та зберігання. Види установ і служб, в які передають документи розслідування.....	193
Контрольні запитання.....	195

Розділ 14

Спеціальне розслідування нещасних випадків на виробництві	196
14.1. Обов'язки роботодавця під час проведення спеціального розслідування.....	196
14.2. Функціональні обов'язки комісії зі спеціального Розслідування	200

14.3. Зміст, строки оформлення, адресати документів щодо проведення спеціального розслідування нещасних випадків на виробництві.....	203
Контрольні запитання	209
Самостійна робота студента.....	209

Р о з д і л 1 5

Порядок проведення розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах.....	212
15.1. Порядок формування у навчальному закладі комісії з розслідування нещасних випадків, її якісний та кількісний склад залежно від категорії нещасного випадку, строки роботи, функціональні обов'язки: з'ясування причин, свідків, винуватців нещасних випадків	212
15.2. Склад комісії, строки роботи та функціональні обов'язки.....	215
15.3. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Види нещасних випадків, що підлягають спеціальному розслідуванню. Перелік установ, які повідомляють про спеціальне розслідування	217
Контрольні запитання	221
Список джерел інформації	235